

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 20 มกราคม 2568 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

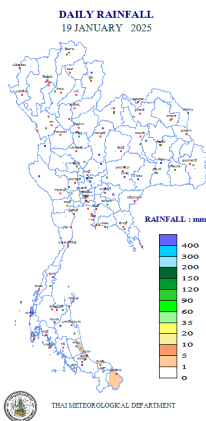
1.1 พยากรณ์อากาศประจำวัน 11.00 น.

บริเวณความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นกำลังปานกลางที่พัดปกคลุมประเทศไทยตอนบนและทะเลจีนใต้เริ่มมีกำลังอ่อนลง ลักษณะเช่นนี้ทำให้ประเทศไทยจะมีอุณหภูมิสูงขึ้นกับมีหมอกในตอนเช้า แต่ยังคงทำให้บริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอากาศเย็นถึงหนาว ส่วนภาคกลางรวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคตะวันออกและภาคใต้ตอนบนมีอากาศเย็นในตอนเช้า สำหรับบริเวณยอดดอยและยอดภูมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด และมีน้ำค้างแข็งบางแห่ง ขอให้ประชาชนบริเวณประเทศไทยดูแลรักษาสุขภาพเนื่องจากสภาพอากาศที่ยังคงหนาวเย็น และระวังอันตรายจากอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากอากาศแห้ง รวมทั้งเพิ่มความระมัดระวังในการสัญจรผ่านบริเวณที่มีหมอกไว้ด้วย

สำหรับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือกำลังปานกลางพัดปกคลุมอ่าวไทย ภาคใต้ และทะเลอันดามันมีกำลังอ่อนลง ทำให้ภาคใต้มีฝนน้อย ส่วนคลื่นลมบริเวณอ่าวไทยและทะเลอันดามันมีกำลังปานกลาง โดยอ่าวไทยตอนล่างมีคลื่นสูงประมาณ 2 เมตร อ่าวไทยตอนบนมีคลื่นสูง 1-2 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 2 เมตร ทะเลอันดามันมีคลื่นต่ำกว่า 1 เมตร ห่างฝั่งคลื่นสูงประมาณ 1 เมตร ขอให้ชาวเรือในบริเวณดังกล่าวเดินเรือด้วยความระมัดระวัง และหลีกเลี่ยงการเดินเรือในบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองไว้ด้วย

สภาวะอากาศที่มีผลต่อการสะสมฝุ่นละอองในระยะนี้: การระบายของอากาศอยู่ในเกณฑ์ “ไม่ดี-อ่อน” และลมที่พัดปกคลุมบริเวณประเทศไทยตอนบนมีกำลังอ่อนลง ประกอบกับเกิดอินเวอร์ชันใกล้ผิวพื้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้มลพิษทางอากาศแพร่กระจายได้อย่างจำกัด คาดว่าความเข้มข้นของฝุ่นละอองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 19 ม.ค. 68 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 20 ม.ค. 68

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.เมือง	นราธิวาส	1.8	ฝนตกเล็กน้อย
2	อ.นาทวี	สงขลา	1.6	ฝนตกเล็กน้อย
3	อ.กงหรา	พัทลุง	1.0	ฝนตกเล็กน้อย

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 20 ม.ค. 68)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 57,942 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 76 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 34,003 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 65) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (56,505 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 74) มากกว่าปี 2567 จำนวน 1,437 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 37.93 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 154.64 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 18,410 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 54,139 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 76 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 30,601 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 65) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (52,446 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 74) มากกว่า ปี 2567 จำนวน 1,694 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 29.16 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 133.96 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 16,802 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	19,187	77	12,442	69	80	1,083	902	83	812	82	88	25,908	20,089	78	13,254	69	5,834
ตอน.	12	8,368	5,568	67	3,916	58	226	2,061	1,388	67	1,223	65	238	10,429	6,956	67	5,140	60	3,473
กลาง	3	1,419	941	66	881	65	27	419	265	63	240	61	30	1,838	1,206	66	1,121	64	631
ตะวันตก	2	26,605	21,485	81	8,208	62	8	164	86	53	75	49	10	26,769	21,571	81	8,283	61	5,198
ตะวันออก	6	1,515	962	64	868	61	52	1,006	631	63	575	61	58	2,520	1,593	63	1,442	61	927
ใต้	4	8,194	5,996	73	4,285	66	42	680	531	78	478	76	46	8,874	6,527	74	4,763	67	2,347
รวม	35	70,926	54,139	76	30,601	65	435	5,411	3,803	70	3,402	68	470	76,338	57,942	76	34,003	65	18,410

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาตรน้ำในอ่างฯ 19,059 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 77 (ปริมาตรน้ำใช้การได้ 12,363 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 68) ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 6.61 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 66.44 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 5,812 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาตรน้ำในอ่างฯ		ปริมาตรน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำ รับได้อีก
	ปริมาตรน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาตรน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	9,741	72	5,941	61	3.13	2.94	31.00	31.00	3,721
สิริกิติ์	7,906	83	5,056	76	2.89	5.07	28.09	27.93	1,604
ภูมิพล+สิริกิติ์	17,647	77	10,997	67	6.02	8.01	59.09	58.93	5,325
แควน้อยฯ	733	78	690	77	0.33	0.33	2.59	2.59	206
ป่าสักชลสิทธิ์	679	71	676	71	0.26	1.63	4.76	3.89	281
รวมทั้งหมด	19,059	77	12,363	68	6.61	9.97	66.44	65.41	5,812

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไปของความจุอ่างฯ จำนวน 7 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ สิริกิติ์ (83%) อ่างฯ แม่จตุสมบุญชล (106%) อ่างฯ อ่างฯ กว๊ม (89%) อ่างฯ กว๊มคหมา (96%) อ่างฯ ศรีนครินทร์ (81%) อ่างฯ หนองปลาไหล (90%) และอ่างฯ บางยาง (87%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 1 อ่างฯ คือ อ่างฯ ลำตะคอง (27%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำมูล แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำน่าน แม่น้ำตาปี ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์มาก

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 478 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 472 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +18.07 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 7.63 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 90 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 90 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.61 ม.รทก. (เมื่อวาน +15.69 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.61 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.61 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 143 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 146 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 115 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 21 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 7 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 10 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 10 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 60 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 64 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 9 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 35 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 203 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 206 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 16 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) 9 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 65 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 80 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 33 ลบ.ม./วินาที

อ.บางไทร สถานี C.29A ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 211 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 213 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		14 ม.ย. 68	15 ม.ย. 68	16 ม.ย. 68	17 ม.ย. 68	18 ม.ย. 68	19 ม.ย. 68	20 ม.ย. 68		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร - เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มน้ำบุรี จ.นนทบุรี	0.20	0.19	0.19	0.20	0.20	0.20	0.19	ปกติ	
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	0.21	0.20	0.20	0.21	0.22	0.21	0.20	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 20 ธ.ค. 68	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	2.13	-10.67
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	4.62	-11.38
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	1.43	-10.77
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	1.74	-10.26
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	2.07	-10.43
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	2.40	-12.10

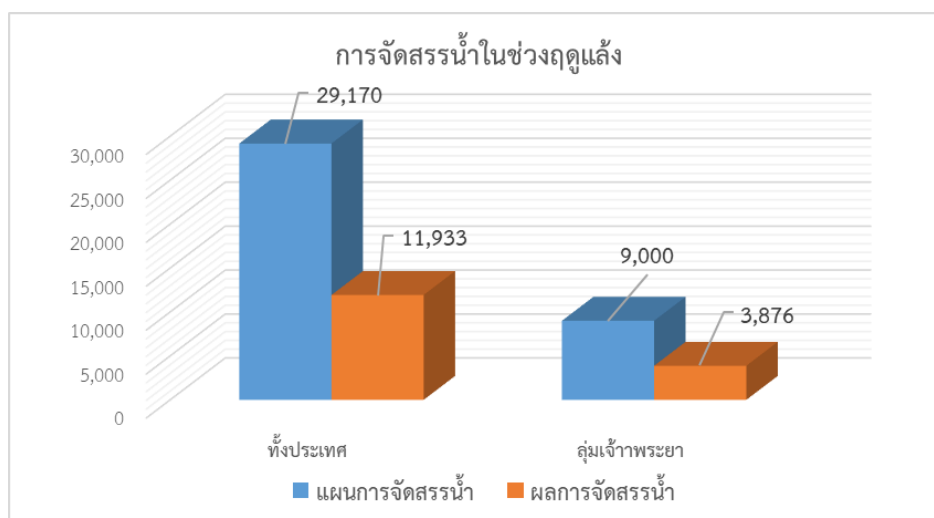
หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2567/68

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 (วันที่ 1 พ.ย.67 ถึง 30 เม.ย.68) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้การได้ จำนวน 39,405 ล้าน ลบ.ม. โดยการวางแผนจัดสรรน้ำทั่วประเทศ จำนวน 29,170 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำ ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 – ปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 11,933 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 41 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยฯ ป่าสักฯ) วันนี้ใช้น้ำไป 66.44 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 3,876 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 43 ของแผนจัดสรรน้ำ หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 (1 พ.ย.67 - 30 เม.ย.68)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั่วประเทศ	3,050	8,765	16,555	800	29,170	11,933	41
ลุ่มเจ้าพระยา	1,150	1,305	6,410	135	9,000	3,876	43

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68

ทั้งประเทศ จำนวน 15.38 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 12.73 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 2.65 ล้านไร่

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 8.81 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 8.05 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.76 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68 (ข้อมูล ณ วันที่ 8 มกราคม 2568)

ทั้งประเทศ จำนวน 10.70 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 9.64 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 1.06 ล้านไร่

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 7.45 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 7.10 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.35 ล้านไร่

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2567/68			สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2567/68			% ผลปลูก ข้าวรอบ 2 เทียบกับแผน
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม ทั้งหมด	
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	10.02	0.62	10.64	7.95	0.41	8.36	79
	นอกเขตชลประทาน	2.71	2.03	4.74	1.69	0.65	2.34	62
	รวม	12.73	2.65	15.38	9.64	1.06	10.70	76
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	6.47	0.09	6.56	5.97	0.15	6.12	92
	นอกเขตชลประทาน	1.58	0.67	2.25	1.13	0.20	1.33	72
	รวม	8.05	0.76	8.81	7.10	0.35	7.45	88

5. ผลกระทบด้านการเกษตร (ข้อมูล ณ วันที่ 20 ม.ค. 68)

5.1 อุทกภัยภาคใต้ ช่วงภัย 20 พ.ย. 67 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร พัทลุง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ตรัง ปัตตานี ยะลา ะนอง สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 91,641 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 187,557 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 56,804 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 14,107 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่น ๆ 116,646 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายสิ้นเชิงแล้ว** เกษตรกร 9,031 ราย พื้นที่ 28,840 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 16,297 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 3,439 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่น ๆ 3,105 ไร่ คิดเป็นเงิน 65.50 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 540 ราย พื้นที่ 1,747 ไร่ วงเงิน 3021 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 20 ม.ค. 2568)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 10,392 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 27,180 ไร่ (บ่อปลา 16,021 ไร่ บ่อกุ้ง 11,159 ไร่) กระชัง 80,500 ตอม. **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 8,603 ราย พื้นที่รวม 21,791 ไร่ กระชัง 77,690 ตอม. คิดเป็นเงิน 180.20 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 554 ราย พื้นที่ 414 ไร่ กระชัง 432 ตอม. วงเงิน 2.16 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 20 ม.ค. 2568)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 204,668 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 12,128,023 ตัว แบ่งเป็น โค 390,074 ตัว กระบือ 13,860 ตัว สุกร 311,672 ตัว แพะ/แกะ 203,429 ตัว และสัตว์ปีก 11,208,988 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 7,496.10 ไร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 10 ม.ค. 2568)

5.2 ดินโคลนถล่ม ช่วงภัย 16 ก.ค. - 4 ต.ค. 67

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 12 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง กาฬสินธุ์ มหาสารคาม เลย สุรินทร์ และจังหวัดหนองคาย **สำรวจพบความเสียหายสิ้นเชิงแล้ว** เกษตรกร 895 ราย พื้นที่ 1,124 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 963 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 116 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่น ๆ 44 ไร่ คิดเป็นเงิน 7.86 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 502 ราย พื้นที่ 525 ไร่ วงเงิน 3.12 ล้านบาท

ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

5.3 อุทกภัย ช่วงภัย ช่วงภัย 16 ก.ค. - 31 ต.ค. 67

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 53 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตรัง นครปฐม นครนายก ปราจีนบุรี กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง กระบี่ ตรัง ยะลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี **สำรวจพบความเสียหายสิ้นเชิงแล้ว** เกษตรกร 156,682 ราย พื้นที่ 1,204,729 ไร่ แบ่งเป็นข้าว 1,061,219 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 130,350 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่น ๆ 13,160 ไร่ คิดเป็นเงิน 1,733.45 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 50,798 ราย พื้นที่ 303,951 ไร่ วงเงิน 438.58 ล้านบาท

ด้านประมง ได้รับความเสียหาย 46 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี กาญจนบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ตรัง ภูเก็ต ยะลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 10,992 ราย พื้นที่รวม 13,310 ไร่ กระชัง 8,593 ตอม. คิดเป็นเงิน 68.72 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 5,343 ราย พื้นที่ 5,424 ไร่ กระชัง 6,505 ตอม. วงเงิน 28.10 ล้านบาท

ด้านปศุสัตว์ ได้รับความเสียหาย 19 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม มหาสารคาม เลย หนองคาย อุบลราชธานี ตราด และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 1,413 ราย สัตว์ตาย/สูญหายรวม 140,491 ตัว แบ่งเป็น โค 197 ตัว กระบือ 34 ตัว สุกร 128 ตัว แพะ/แกะ 52 ตัว และสัตว์ปีก 140,080 ตัว แปลงหญ้า 500 ไร่ วงเงิน 13.66 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,120 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 96,726 ตัว แปลงหญ้า 170 ไร่ วงเงิน 7.02 ล้านบาท

6. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เปิดปฏิบัติการฝนหลวง ประจำปี 2568 ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2567 จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 19 หน่วย ครอบคลุมพื้นที่ 77 จังหวัดทั่วประเทศ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ แพร่ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุดรธานี อุบลราชธานี กาญจนบุรี ระยอง ลพบุรี จันทบุรี สระแก้ว ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช สงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรสร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้ เติมน้ำต้นทุนให้กับอ่างเก็บน้ำและเขื่อนต่างๆ ป้องกันการเกิดไฟป่าและบรรเทาปัญหาหมอกควันยังยั้งการเกิดพายุลูกเห็บ รวมทั้งสถานการณ์ PM 2.5

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 20 มกราคม 2568

หน่วยปฏิบัติการฝนหลวง ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2567

- หน่วยปฏิบัติการฝนหลวงและดัดแปรสภาพอากาศ 5 หน่วย ได้แก่ หน่วยฯ จังหวัดเชียงใหม่ แพร่ ระยอง กาญจนบุรี และหน่วยฯ อำเภอดงหลวง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

- หน่วยปฏิบัติการฝนหลวง ติดตาม เฝ้าระวังและช่วงชิงสภาพอากาศ 1 หน่วย คือ หน่วยฯ จังหวัดตาก

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง (ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2567 – 19 มกราคม 2568)

การปฏิบัติการฝนหลวง ขึ้นปฏิบัติการ 49 วัน จำนวน 787 เที่ยวบิน (1,275:15 ชั่วโมงบิน) ปริมาณการใช้น้ำฝนหลวง 180,860 ตัน ปริมาณการใช้น้ำ 592,720 ลิตร **ปฏิบัติการ จำนวน 6 หน่วย** ได้แก่ หน่วยฯ อำเภอดงหลวง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เชียงใหม่ ตาก ระยอง กาญจนบุรี และหน่วยฯ จังหวัดแพร่ **ปฏิบัติการช่วยเหลือพื้นที่** กรุงเทพฯ และปริมณฑล เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พิษณุโลก แพร่ น่าน ลพบุรี สุโขทัย สระบุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง สมุทรสงคราม สิงห์บุรี ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา เพชรบุรี ราชบุรี กาญจนบุรี ปราจีนบุรี นครนายก และจังหวัดนครราชสีมา

7. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 15 ม.ค. 68)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (เชียงใหม่ กาฬสินธุ์ นครราชสีมา สกลนคร อุบลราชธานี ชัยนาท และฉะเชิงเทรา) จำนวน 159 ไร่ การระบาดลดลง 210 ไร่	- ถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวแนะนำให้ใช้ชีวภัณฑ์ ดังนี้ พ่นเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) อัตราตามคำแนะนำในฉลาก พ่นเชื้อราไตรโครเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม/น้ำ 200 ลิตร
	2. หนอนห่อใบข้าว	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ระนอง กาฬสินธุ์ ชลบุรี สกลนคร นครศรีธรรมราช ยะลา มหาสารคาม และ นครราชสีมา) จำนวน 88 ไร่ การระบาดคงที่	- กำจัดวัชพืชตามคันนาหรือบริเวณใกล้เคียงเพื่อทำลายแหล่งอาศัยของหนอนกระทู้กล้า ถ้ามีความจำเป็นในการใช้สารเคมีควรสวมหน้ากาก ได้แก่ มาลาไทออน อัตรา 20 มล. หรือเฟนิโตรไทออน อัตรา 30 มล. เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบใบข้าวถูกทำลาย
	3. เพลี้ยกระโดดหลังขาว	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ ตาก กาญจนบุรี ราชบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 867 ไร่ การระบาดลดลง 432 ไร่	- หากสำรวจพบเพลี้ยกระโดดหลังขาวในนาข้าว ป้องกันโดยพ่นเชื้อราบีเวอร์เรีย อัตรา 250 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ควบคุมระดับน้ำในนาข้าว แต่หากสถานการณ์รุนแรงและจำเป็นต้องใช้สารเคมีกำจัดแมลง ควรใช้ในอัตราตามฉลากแนะนำ
	4. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กาญจนบุรี) จำนวน 1 ไร่ การระบาดคงที่	

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	5. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 6. โรคขอบใบแห้ง 7. เพลี้ยจักจั่นสีเขียว 8. โรคใบสีส้ม 9. แมลงบั่ว 10. โรคใบขีดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ฉะเชิงเทรา และพัทลุง) จำนวน 534 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 347 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (สกลนคร ชัยนาท ราชบุรี และนครราชสีมา) จำนวน 36 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (กาฬสินธุ์ จันทบุรี และสกลนคร) จำนวน 21 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สกลนคร และกาฬสินธุ์) จำนวน 5 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (อุทัยธานี พิจิตร ชัยนาท และพิษณุโลก) จำนวน 2,849 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 1,296 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สกลนคร มหาสารคาม และนครราชสีมา) จำนวน 54 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หมั่นสำรวจแปลงข้าวอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารกำจัดแมลง เช่น มาลาไอออน 83% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร เซฟวิน 85% ดับบลิวพี อัตรา 20 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ให้ใช้สาร อีโทเฟนพรอกซ์ คาร์โบซัลแฟน ไอโซไพเรคาร์บ ฟิโนบูคาร์บ โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่น ทุก 7 วัน - ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลิส) หากพบอาการของโรครุนแรงให้พ่น ทุก 7 วัน เมื่อเริ่มพบอาการของโรคบนใบข้าว แนะนำให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช ดังนี้ ไอโซไพเรโทเลน คอปเปอร์ ไฮดรอกไซด์ สเตร์พโตมัยซินซัลเฟต+ออกซีเตตราไซคลิน ไฮโดรคลอไรด์ ไตรเบซิคคอปเปอร์ซัลเฟต - แนะนำเกษตรกรใช้แสงไฟล่อแมลงและทำลายเมื่อมีการระบาดรุนแรง - ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงพား ได้แก่ ใช้สารฆ่าแมลงในระยะที่แมลงเป็นตัวอ่อน เช่น ไดโนทีฟูเรน บูโพรเฟซิน อีโทเฟนพรอกซ์ โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามอัตราที่ระบุในฉลาก - ใช้ปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (0-0-60) อัตรา 5-10 กิโลกรัม/ไร่ สามารถช่วยลดความรุนแรงของโรคได้ หากพบโรครุนแรงของโรครุนแรงในระยะแตกกอ ให้ฉีดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น คาร์เบนดาซิม
มะพร้าว	1. หนอนหัวดำ 2. ดั้วงวง 3. แมลงดำหนาม 4. ดั้วแรด	พื้นที่ระบาด 29 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี สุราษฎร์ธานี สมุทรสาคร เพชรบุรี สงขลา ชุมพร ตรด กรุงเทพมหานคร สมุทรสงคราม นครราชสีมา นครศรีธรรมราช ภูเก็ต ฉะเชิงเทรา ราชบุรี พังงา กระบี่ ปัตตานี จันทบุรี สมุทรปราการ สุรินทร์ สตูล ปราจีนบุรี สระแก้ว ระยอง ชัยนาท มุกดาหาร นราธิวาส และร้อยเอ็ด) จำนวน 43,750 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 113 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ชลบุรี ตรด ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม ฉะเชิงเทรา สุราษฎร์ธานี จันทบุรี กรุงเทพมหานคร นครศรีธรรมราช เพชรบุรี พังงา ระยอง และบุรีรัมย์) จำนวน 1,073 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 24 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี เพชรบุรี ตรด สงขลา สตูล กระบี่ พังงา สมุทรสงคราม ตรัง จันทบุรี ภูเก็ต มุกดาหาร สมุทรสาคร ราชบุรี กรุงเทพมหานคร ระยอง ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ สระแก้ว และนครราชสีมา) จำนวน 12,692 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 84 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 26 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ชุมพร ตรด สมุทรสาคร นครศรีธรรมราช สมุทรสงคราม สุราษฎร์ธานี เพชรบุรี สตูล ฉะเชิงเทรา กระบี่ จันทบุรี ภูเก็ต กรุงเทพมหานคร ระยอง สงขลา พังงา สมุทรปราการ นครปฐม ตรัง นครราชสีมา ปราจีนบุรี ร้อยเอ็ด และปัตตานี) จำนวน 5,891 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 28 ไร่</u>	- ปลอ้ยแตนเบียนบราคอนกำจัดหนอนหัวดำ อัตราไร่ละ 200 ตัว โดยปลอ้ย 12 ครั้ง ห่างกัน 15 วัน ปลอ้ยแตนเบียนไซทริโครแกรมมา อัตราไร่ละ 10 แผ่น ๆ ละ 2,000 ตัว โดยปลอ้ย 12 ครั้ง ห่างกัน 15 วัน และใช้สารเคมีมาแม็กดินเบนโซเอท โดยพ่นให้ทั่วทรงพุ่ม จำนวน 2 ครั้ง ห่างกัน 15 วัน - ใช้กับดักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงงวงและด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไธเลียซึม เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้ - แนะนำตัดยอดมะพร้าวที่ถูกหนอนและแมลงดำหนามกัดกินไปเผาทำลาย ปลอ้ยแตนเบียนอะซีโคเดส 3-5 ครั้ง เพื่อควบคุมหนอนแมลงดำหนามมะพร้าว - ป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรสารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน อย่างน้อย 4 ครั้ง - ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนกินใบมะพร้าวทำลาย และเก็บเศษซากพินำไปเผานอกแปลงทันที

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	5. ไรสีขามะพร้าว	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา เพชรบุรี จันทบุรี สมุทรปราการ นครปฐม สระแก้ว ชัยภูมิ กรุงเทพมหานคร ตรด และชัยนาท) จำนวน 480 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 11 ไร่	
ปาล์ม น้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก 2. ดั้วแรด 3. ดั้วกุหลาบ 4. โรคลำต้นเน่า 5. โรคทะลายเน่า 6. โรคใบจุด 7. โรคใบจุดสาหร่าย 8. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชุมพร กระบี่ ชลบุรี และสตูล) จำนวน 518 ไร่ การระบาดลดลง 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ชุมพร สุราษฎร์ธานี สตูล กระบี่ นครศรีธรรมราช ชลบุรี ตรด ฉะเชิงเทรา จันทบุรี ระยอง ตรัง และร้อยเอ็ด) จำนวน 1,160 ไร่ การระบาดลดลง 25 ไร่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร กระบี่ ชลบุรี สตูล ตรด สงขลา นครศรีธรรมราช นราธิวาส และจันทบุรี) จำนวน 873 ไร่ การระบาดลดลง 47 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ชลบุรี ตรด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร ตรัง สงขลา นครศรีธรรมราช สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 11,580 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 39 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ตรด นราธิวาส นครศรีธรรมราช และระนอง) จำนวน 47 ไร่ การระบาดลดลง 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ระยอง ชุมพร สงขลา นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 78 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (กระบี่ ตรัง สุราษฎร์ธานี ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 344 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชลบุรี สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และจันทบุรี) จำนวน 761 ไร่ การระบาดคงที่	- พ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) พ่นให้ทั่วบริเวณใต้ใบและต้องพ่นในช่วงเช้าหรือเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงแสงยูวีที่จะทำลายเชื้อบีที และพ่นติดต่อกัน - ใช้กับดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียมเพื่อกำจัดในระยะดักด้ และระยะตัวหนอน - หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอกปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน - ให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าปาล์มน้ำมันเพื่อควบคุมการระบาด - ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน ขอดอกที่ฟ่อ และทะลายที่พบเป็นโรค แยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลายนอกแปลง - ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายนอกแปลง และหากพบการระบาดรุนแรง ให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นที่แผ่นใบ - ตัดทางใบที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาทันที เก็บเศษซากพืช นำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ ปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ
ยางพารา	1. โรครากขาว 2. โรคใบร่วงยางพารา 3. โรคหนำยางแห้ง 4. โรคใบร่วงชนิดใหม่'ของยางพารา	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตรด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช ปัตตานี และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,494 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ตรด นนงคาย กระบี่ ชุมพร ปัตตานี พังงานครศรีธรรมราช ภูเก็ต สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 3,152 ไร่ การระบาดลดลง 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ร้อยเอ็ด สกลนคร ชลบุรี ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 4,700 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 22 จังหวัด (ยะลา นราธิวาส สงขลา ปัตตานี ตรัง นครศรีธรรมราช พัทลุง น่าน สุโขทัย สุราษฎร์ธานี สตูล อุตรธานี พังงา นนงคาย บึงกาฬ เชียงราย กระบี่ พะเยา ระนอง เลย ภูเก็ต และระยอง) จำนวน 9,087 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 696,011 ไร่	- คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรครากขาว โดยการขุดคู ล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคนานาคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - รณรงค์ให้เกษตรกรหยุดกรีดยางในขณะที่ยางพารา อยู่ในช่วงผลัดใบ - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง ควรหยุดกรีด 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือ จนกระทั่งน้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
กาแฟ	1. โรคราสนิม 2. หนอนกาแฟสีแดง 3. มอดเจาะเมล็ดกาแฟ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และกระบี่) จำนวน 8 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เชียงใหม่) จำนวน 15 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (น่าน และชุมพร) จำนวน 24 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 6 ไร่</u>	- แนะนำเกษตรกรให้ดูแลสวนกาแฟให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ เก็บเศษซากพืชออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง - เมื่อสำรวจพบมอดเจาะผลกาแฟให้วางกับดักสารล่อ (เมทิลแอลกอฮอล์ : เอทิลแอลกอฮอล์ อัตรา 1 : 1) อัตรา 5-10 กับดัก/ไร่ และเติมสารล่อทุก ๆ 2 สัปดาห์ และใช้เชื้อราบีวเวเรีย DOA B18 (<i>Beauveria bassiana</i> DOA B18) อัตรา 1 - 2 ถุง/น้ำ 10 ลิตร ผสมสารจับใบฉีดพ่นอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ในช่วงติดผลจนถึงเก็บเกี่ยวผลผลิต
มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง 2. โรคเน่ามันสำปะหลัง 3. โรคโคนเน่าหัวเน่า 4. โรคพุ่มแจ้ 5. โรคใบไหม้ 6. โรคใบด่าง มันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (แพร่ ศรีสะเกษ สกลนคร อุบลราชธานี สระบุรี จันทบุรี ชลบุรี จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 307 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 42 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา กาฬสินธุ์ อุทัยธานี ชลบุรี อุดรดิตถ์ ตาก สุรินทร์ สกลนคร ระยอง บุรีรัมย์ และหนองบัวลำภู) จำนวน 428 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 105 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชลบุรี ลำพูน นครราชสีมา และสกลนคร) จำนวน 25 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชลบุรี) จำนวน 316 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ศรีสะเกษ) จำนวน 131 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 41 จังหวัด (นครราชสีมา กาญจนบุรี อุบลราชธานี ลพบุรี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น อุทัยธานี ปราจีนบุรี ชลบุรี กำแพงเพชร นครสวรรค์ ฉะเชิงเทรา ชัยภูมิ สระแก้ว ระยอง ยโสธร มหาสารคาม บุรีรัมย์ ชัยนาท สระบุรี มุกดาหาร สุรินทร์ อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ อุดรธานี เพชรบูรณ์ ราชบุรี สุพรรณบุรี ร้อยเอ็ด อุดรดิตถ์ เพชรบุรี พิจิตร สุโขทัย หนองบัวลำภู ตาก พิษณุโลก สกลนคร เลย นครพนม จันทบุรี และหนองคาย) จำนวน 1,229,950 ไร่ การระบาดลดลง 16,870 ไร่	- ให้ไถและพรวนดิน และใช้ท่อนพันธุ์ที่สะอาด ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการของโรคใบด่าง - ให้หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน - ใช้วิธีเขตกรรม เช่น การไถตากดิน ช่วยกำจัดตัวหนอนและดักแด้ในดิน การเก็บเศษซากพืชอาหาร เพื่อลดแหล่งอาหารสามารถช่วยลดประชากรและการขยายพันธุ์ได้ ถ้าในระยะหนอนขนาดเล็กและพบการระบาดน้อย พ่นด้วยสารชีวภัณฑ์ ดังนี้ เชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส อัตรา 80 กรัม หรือ มล./น้ำ 20 ลิตร เชื้อไวรัส วอลโวโรสโครไวรัส หรือ เอ็นพีวี หนอนกระทู้หอม อัตรา 20-30 มล./น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นทุก 7 วัน - ไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบการระบาดของโรค ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการ - ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลง หลีกเลี่ยงการขนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคยมีการระบาดและกำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อ - ควรยกร่องแปลงปลูกเพื่อไม่ให้น้ำท่วมขัง ก่อนปลูกควรแช่ท่อนพันธุ์ด้วยเมทาแลกซิล หรือฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม - โรคใบไหม้ แนะนำใช้พันธุ์ต้านทาน หรือพันธุ์ที่ทนทานต่อโรคปานกลาง ในพื้นที่ที่มีโรคระบาดรุนแรงให้ปลูกพืชหมุนเวียนอายุสั้น เพื่อลดประชากรเชื้อโรคในดิน การใช้สารเคมีเป็นทางเลือกสุดท้าย ควรใช้สารเคมีที่มีองค์ประกอบเป็นพวกทองแดง
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี สระแก้ว ชลบุรี สตูล และมหาสารคาม) จำนวน 24 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่</u>	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตราด และประจวบคีรีขันธ์) จำนวน 325 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและป็นตอเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคใบขาว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (นครราชสีมา อุดรธานี และขอนแก่น) จำนวน 119 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา และมหาสารคาม) จำนวน 236 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชยปลอยแทนเบียนไซโตรโครแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ทุเรียน	1. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร นครศรีธรรมราช ระนอง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 705 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 36 ไร่	- เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ฟิโปรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร
	2. เพลี้ยไก่แจ้	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ตราด นครศรีธรรมราช ยะลา จันทบุรี สุราษฎร์ธานี ชุมพร สงขลา กระบี่ ระนอง ระยอง สตูล และพังงา) จำนวน 450 ไร่ การระบาดลดลง 7 ไร่	- เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอามีทอกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอามีทอกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน
	3. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชุมพร ตราด จันทบุรี ระยอง นครศรีธรรมราช และกระบี่) จำนวน 122 ไร่ การระบาดลดลง 62 ไร่	- เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ด ส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย
	4. หนอนเจาะผล	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครศรีธรรมราช และชุมพร) จำนวน 20 ไร่ การระบาดคงที่	- เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ โพรพาร์โกด์ อัตรา 30 กรัม อะมิทราซ อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีไทอะซอกซีอัตรา 40 มล.
	5. ไรแดง	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ระยอง จันทบุรี นครศรีธรรมราช ตราด ชุมพร ระนอง และยะลา) จำนวน 1,108 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 33 ไร่	- โรครากเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา
	6. โรครากเน่าโคนเน่า	พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตราด สุราษฎร์ธานี ยะลา ระยอง สงขลา ปัตตานี นครศรีธรรมราช นราธิวาส ตรัง ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ภูเก็ต และระนอง) จำนวน 4,204 ไร่ การระบาดลดลง 245 ไร่	- เมื่อพบการระบาดของโรคใบติดหรือใบไหม้มากควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ
	7. โรคใบติดหรือใบไหม้	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (สงขลา ยะลา จันทบุรี ตราด ตรัง ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,212 ไร่ การระบาดลดลง 39 ไร่	- เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรคยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช
	8. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี ยะลา นครศรีธรรมราช ตราด และสงขลา) จำนวน 960 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 23 ไร่	- หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสมไวต์ออยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ
	9. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตราด จันทบุรี ชุมพร สงขลา นครศรีธรรมราช กระบี่ และยะลา) จำนวน 197 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 7 ไร่	- เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือไซเพอร์เมทรินโฟซาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน
	10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี สุราษฎร์ธานี ตราด ระยอง กระบี่ ระนอง และนครศรีธรรมราช) จำนวน 750 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่	- เมื่อพบคราบราสีดํา พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดํา และสารเหนียวที่แมลงปากดูดซับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง
	11. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และชุมพร) จำนวน 64 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่	- ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการของโรคราดำที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ ผสมน้ำอื่นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด
	12. โรคราสีชมพู	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตราด นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และกระบี่) จำนวน 196 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 40 ไร่	- ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงพลาสติกสีขาวขุ่นเจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน
	13. หนอนเจาะเมล็ด	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (สตูล) จำนวน 0.15 ไร่ การระบาดคงที่	
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และนครศรีธรรมราช) จำนวน 24 ไร่ การระบาดคงที่	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง
	2. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงราย จันทบุรี นราธิวาส และนครศรีธรรมราช) จำนวน 233 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 7 ไร่	- ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. หนอนคืบกินใบ 4. โรคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 126 ไร่ การระบาดลดลง 25 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (เชียงใหม่ นครศรีธรรมราช และจันทบุรี) จำนวน 22 ไร่ การระบาดคงที่	- หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนชอนใบ 4. โรคใบจุด 5. โรคแอนแทรคโนส 6. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ตราด จันทบุรี ชุมพร ระยอง และนครศรีธรรมราช) จำนวน 256 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ระยอง ชุมพร และระนอง) จำนวน 379 ไร่ การระบาดลดลง 23 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง และชุมพร) จำนวน 309 ไร่ การระบาดลดลง 20 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง และชุมพร) จำนวน 189 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ชุมพร) จำนวน 40 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตรัง และนราธิวาส) จำนวน 475 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 12 ไร่	- การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมังคุดในช่วงฤดูแล้งขณะที่มังคุดอยู่ในระยะออกดอก ติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง - เมื่อพบใบอ่อนมังคุด ถูกทำลายเกิน 20% ให้พ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 5 วัน - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคใบจุด ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 30-80 กรัม - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบการระบาดของโรคใบจุดสาหร่ายพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคราดำ 3. โรคพุ่มไม้กวาด 4. หนอนคืบกินใบ	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร) จำนวน 96 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 8 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา สระแก้ว และจันทบุรี) จำนวน 239 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 8 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 120 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 20 ไร่ การระบาดคงที่	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทออน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรีทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบตาไซฟลูทรีน อัตรา 40-50 กรัม - หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาดให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง - เขี่ยกิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักด้ไปทำลาย หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมปดาไซฮาโลทริน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร

8. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2567 - 18 มกราคม 2568

ปัจจุบันมีพื้นที่ควบคุมที่พบการเกิดโรค ทั้งหมด 6 จังหวัด 6 จุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ปราชินบุรี กาฬสินธุ์ ฉะเชิงเทรา บุรีรัมย์ และจังหวัดสงขลา ซึ่งขณะนี้ กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัดควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรค โดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคได้

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 106 จุด ประกอบด้วย จังหวัดอุบลราชธานี สงขลา ชลบุรี บุรีรัมย์ กรุงเทพมหานคร สุรินทร์ ระยอง ปราชินบุรี ศรีสะเกษ กาฬสินธุ์ อำนาจเจริญ ฉะเชิงเทรา เลย สมุทรปราการ สระแก้ว นครนายก พัทลุง มหาสารคาม จันทบุรี ตาก นครราชสีมา นครศรีธรรมราช มุกดาหาร เชียงราย นครพนม สมุทรสงคราม อุดรดิตถ์ ชัยภูมิ พิจิตร ยโสธร และจังหวัดสุพรรณบุรี และไม่พบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่